

Společné prohlášení předsedů vlád zemí V4

“Silná Evropa – důvěryhodná a akceschopná Unie“

Vstup do Římské deklarace 2017

60. výročí podpisu Římských smluv nám poskytuje vhodnou příležitost k zamyšlení se nad dosavadními úspěchy i budoucím směřováním evropské integrace, která by měla i nadále přinášet mír, bezpečnost a prosperitu. Symbolika březnových oslav dodává nový podnět naší spolupráci a zároveň by měla vyslat silný signál jednoty a soudržnosti evropské sedmadvacítky.

Globální geopolitické prostředí se rychle mění. Nestabilita v evropském sousedství, nová dynamika na světové úrovni i vnitřní vývoj v rámci EU představují výzvy, na které musí Unie reagovat v duchu společného zájmu a zodpovědnosti. Zastaralé přístupy, jako jsou „více Evropy“ či „méně Evropy“, neřeší stávající problémy. Potřebujeme silnou Evropu, která bude schopná jednat.

Náš závazek k EU

EU je stále tím nejlepším nástrojem, jakým můžeme čelit současným výzvám. Hodnoty, na nichž byla založena – lidská důstojnost, svoboda, demokracie, rovnost, právní stát a respekt k lidským právům – zůstávají platné. EU by měla zůstat otevřena všem zemím, které tyto hodnoty sdílejí, včetně zemí Západního Balkánu a našeho východního sousedství.

Před deseti lety v Berlíně jsme se zavázali, že *budeme politickou podobu Evropy neustále přizpůsobovat době*. Dějiny prokazují, že EU je živým organismem, který se vyvíjí a přizpůsobuje se. Nesmíme polevit v odhodlání vytvořit Evropskou unii, která bude schopna odpovídat na zájmy členských států a potřeby občanů a udržet si tak jejich důvěru. V Bratislavě jsme v reakci na nynější výzvy začali doladřovat naše priority. V této reformní agendě musíme pokračovat a dále ji rozvíjet.

Jednota jako princip naší spolupráce

Jednota je životně důležitá pro EU a měla by pro nás vždy být výchozím bodem. Dosahování shody je nepostradatelné, pokud chceme posílit důvěru v naše aktivity. Bez ohledu na rychlost integrace musíme všichni táhnout za jeden provaz, mít společný cíl, vizi a víru v silnou a prosperující Unii. Abychom však zajistili nezbytnou flexibilitu, můžeme využít možnosti posílené spolupráce, jak je uvedeno ve Smlouvách. Jakákoliv forma posílené spolupráce by přesto měla být otevřena každému členskému státu a měla by striktně bránit štěpení vnitřního trhu, Schengenského prostoru či dokonce Evropské unie jako takové. Největší úspěchy EU musíme ochraňovat.

Vnitřní trh

Vnitřní trh je projektem zásadního významu pro všechny evropské ekonomiky, blaho jejich obyvatel a rovněž pro sociální, teritoriální a hospodářskou soudržnost EU. Efektivní spolupůsobení unijních a národních opatření by mělo posílit konkurenceschopnost, soudržnost a konvergenci. Čtyři základní svobody vnitřního trhu musí být zachovány a dále rozvíjeny. Musíme podniknout další odvážné kroky směřující k odstranění stávajících bariér, bojovat proti novým překážkám a stavět se proti protekcionismu jak uvnitř tak i mimo EU. Národní opatření by tento cíl měla doplňovat a nikoliv vytvářet další překážky, případně fungování vnitřního trhu i narušovat. Sociální zabezpečení a

blahobyt našich občanů je pro nás klíčovým úkolem: sociální standardy nemohou být jednotné a společenský pokrok by měl následovat ekonomický růst. Musíme posílit strukturální reformy, konkurenceschopnost a vnitřní trh, abychom urychlili řádné sblížení našich ekonomik.

Svou pozornost bychom měli zaměřit na ty oblasti vnitřního trhu, které evropským občanům přinášejí hmatatelné výsledky. Stále existuje značný potenciál pro další prohlubování vnitřního trhu, zejména v oblastech Jednotného digitálního trhu a Energetické unie, jakožto sektoru služeb, v nichž bychom si měli stanovit ambiciózní cíle. Zároveň bychom měli usilovat o posílení růstu a konkurenceschopnosti EU v globálním měřítku a za tím účelem zužitkovat synergie mezi různými politikami EU.

Pro zajištění ekonomické konvergence a sociálního zabezpečení máme řadu nástrojů a zásad, které bychom měli co nejlépe využít. Rozpočet EU by měl i nadále zajišťovat dlouhodobé, předvídatelné a stabilní investice. Výzkum a vývoj, infrastruktura a vzdělávací politika jsou rovněž klíčové. Role kohezní politiky je v tomto ohledu nezastupitelná.

Vztahy mezi Eurozónou a ostatními členskými státy

Stabilní a odolná Eurozóna je předpokladem pro zdravé hospodářské prostředí celé Unie. Jakékoliv nové kroky by měly být navrženy transparentně a měly by zůstat otevřeny všem členskými státy. Evropské instituce spolu s členskými státy by měly usnadňovat soužití odlišných pohledů v rámci jednotného institucionálního rámce, jenž zajistí soudržnost, efektivní fungování unijních mechanismů a rovnost členských států před Smlouvami. Respektování celistvosti a nedělitelnosti vnitřního trhu, inkuzivita a otevřenost, čestné jednání mezi všemi členskými státy, stejně jako nediskriminace na základě měny a respekt k pravomocím Rady a respekt k finanční autonomii všech členských států, jsou jednotící principy, které by měly posílit jednotu evropského projektu.

Bezpečnost

Aby se občané mohli cítit bezpečně, musí mít jistotu, že žijí v prostoru, který má plně pod kontrolou obranu svých vnějších hranic, a jehož příslušné orgány mají k dispozici odpovídající nástroje chránící veřejnost před nebezpečím. Během několika posledních měsíců jsme učinili významný pokrok v ochraně vnějších hranic EU. Nyní je čas vrátit se k plnému fungování schengenského prostoru. Volný pohyb v rámci EU zůstává jedním z nejvýznamnějších úspěchů oceňovaných našimi občany, měli bychom proto zajistit jeho setrvalé fungování. Musíme pokračovat v realizaci opatření týkajících se vnějších aspektů migrační politiky, která byla přijata na Maltě. Zároveň věříme, že je stále potřeba udělat více, pokud jde o spolupráci v oblasti vnitřní bezpečnosti, která je zásadní pro ochranu našich občanů, zejména před hrozbou terorismu.

Globální prostředí

Naší ambicí je zaručit, aby Evropská unie byla i nadále globálním hráčem. EU musí být připravena reagovat na změny v globálním vládnutí a zaujmout proaktivní vůdčí pozici v globálních otázkách, jež se dotýkají evropských zájmů. Bezpečnost a obrana stejně jako evropská politika sousedství jsou, v souladu s Evropskou globální strategií, oblastmi zásadního významu. Jsme odhodláni nadále podporovat země v našem sousedství a zaručit vyváženou pozornost věnovanou oběma rozměrům evropské politiky sousedství. Posílením bezpečnosti a obranyschopnosti a podporou svrchovanosti a územní celistvosti našich sousedů investujeme také do naší vlastní bezpečnosti.

Komplementarita mezi EU a NATO musí být zajištěna, jak bylo dohodnuto na Varšavském summitu. Měli bychom usilovat o prohloubení spolupráce v oblasti obrany a dosažení evropské strategické autonomie. Evropské obranné schopnosti a jejich kapacita musí být rozvinuty, přičemž role NATO při zajišťování kolektivní obrany v Evropě musí být zachována.

Abychom mohli čelit společným geopolitickým a bezpečnostním výzvám, EU by měla usilovat o posílení transatlantických vztahů a pokračovat v úzké spolupráci se Spojeným královstvím.

Měli bychom upevnit postavení EU jako významného globálního obchodního partnera, prosazovat otevřený obchodní systém s jasnými pravidly a nadále vytvářet nová partnerství založená na zásadách reciprocity a vzájemného prospěchu.

Interakce členských států, institucí EU a občanů

Vztahy mezi členskými státy a institucemi EU by měly být založeny na plném respektování zásad subsidiarity a proporcionality. Odhodlání členských států a institucí společně pracovat v duchu loajální spolupráce, k němuž se zavázaly v Berlínské deklaraci, neztratilo svůj hluboký význam. Specifické identity a rozdílné tradice členských států představují klíčový přínos pro EU a měly by zůstat nedílnou součástí společného evropského projektu. Posilují naši společnou odpovědnost za budoucnost Evropy.

Demokratická kontrola legislativních a politických procesů EU na národní úrovni musí být posílena. Měla by být zvážena výraznější a rozhodující role národních parlamentů, což by zvýšilo legitimitu rozhodovacího procesu v EU. Evropská rada musí hrát klíčovou úlohu a stanovovat hlavní politické cíle. Evropská rada pak musí obzvláště důkladně diskutovat otázky unijní agendy, které jsou v národním zájmu členských států.

Chtějí-li znovu získat důvěru Evropanů, musí jak členské státy, tak instituce EU zásadním způsobem změnit svůj přístup ke komunikaci - vůči občanům a také mezi sebou navzájem. V naší komunikaci bychom měli být upřímní a přímočaří. Ujistit se, že dokážeme prezentovat pevný a poctivý příběh propojené Evropy, je společnou odpovědností institucí i členských států.

Země Visegrádské skupiny se domnívají, že Římská deklarace by se měla stát motorem pro ještě úspěšnější Unii. Unii založenou na principech vzájemného respektu, inkluзивity, sdílené odpovědnosti za naši společnou budoucnost a jednoty v rozmanitosti. Unii dostávající svým základním společným hodnotám tak, jak jsou definovány ve Smlouvách. Abychom toho dosáhli, musíme činit smělá rozhodnutí. Měli bychom navázat na Bratislavskou cestovní mapu a s jasným harmonogramem vizi Unie akceschopnosti a důvěry převést do praxe.